

Palloa kopioidaan röyhkeästi

Ruotsalainen miljonääri keksi Britannian laista porsaanreiän.

Essi Lehto HS

JOS aikoisit hankkia haaveidesi designklassikon, tyytyisitkö kopioon? Entä jos laadun luvattaisiin vastaavan aitoa etkä joutuisi hankaluuksiin lain kanssa?

Ruotsalainen **Lennart Nyberg** on varma, että moni vastaisi myöntävästi.

MILJONÄÄRI Nybergin perustama verkkokauppa *Designers Revolt* myy hämäävän tarkkoja design-kopioita murto-osalla alkuperäisten hinnoista.

Verkkosivuilla vilisee joukko tuttuja nimiä: **Arne Jacobsen**, **Charles** ja **Ray Eames**, **Hans Wenger** – ja suomalaiset **Eerot**, **Saarinen** ja **Aarnio**.

Samalla sivustolla kuitenkin huomautetaan, ettei kyse ole lisensoiduista tuotteista.

Nybergin mukaan hänen firmansa ei varasta suunnittelijan brändiä sanomalla, että tuote olisi alkuperäinen.

Britanniassa tekijänoikeus suoja teollisia esineitä vain 25 vuotta.

”Toimintamme on täysin laillista”, Nyberg sanoo.

BRITANNIASSA toimiva yritys käyttää hyväkseen maan poikkeuksellista lakia, joka suoja teollisesti tuotettuja esineitä kopioinnilta vain 25 vuoden ajan.

Muualla Euroopassa designin suoja-aika on moninkertainen: esimerkiksi Suomessa tekijänoikeus jatkuu vielä 70 vuotta suunnittelijan kuoleman jälkeen.

Huonekalujen kuljettamisen muihin EU-maihin mahdollistaa unionin laki tavaroiden vapaasta liikkuvuudesta.

Nybergin mukaan huonekalut laaditaan joko alkuperäisiä piirustuksia tai huonekaluja mallina käyttäen ”niin lähelle aitoa kuin mahdollista”.

Lisenssin turvin myytävät tuotteet eivät hänestä ole sen alkuperäisempiä.

”Originaalit ovat museoissa. Ajan kuluessa huonekalut ovat muuttuneet, materiaaleja on vaihdettu ja joskus esimerkiksi istuinta on yleisön toiveesta muutettu pehmeämmäksi.”

MUOTOILIJOIDEN puolesta Lennart Nyberg ei ole pahoillaan. Hän uskoo täyttävänsä muotoilijoiden toiveen hinnoittelulla.

”Mikä oli suunnittelijoiden ajatuksena, kun he loivat huonekalunsa?” Nyberg kysyy.

”En usko heidän tarkoittaneen niitä vain museoihin, instituutioihin ja rikkaiden käyttöön. Nykyään hinnat ovat mahdottomia tavalliselle asiakkaalle.”

”Monopolit ovat tehneet markkinoista kummalliset.”

TAUSTA

”Hätkähdyttänyt vain röyhkeydellä”

PALLOTUOLI on ollut kopioinnin kohteena ennenkin, mutta yleensä yrittäjät ovat tulleet Kiinasta tai Yhdysvalloista, kertoo **Eero Aarnion** asiantuntija **Antti J. Kallio**.

”Tämä yritys on hätkähdyttänyt vain röyhkeydellä, jolla se toimii Euroopassa”, hän sanoo.

Kallio muistuttaa, että Eero Aarnion tuotteet nauttivat tekijänoikeussuojaa, ja kopiot ovat Suomessa laittomia piraattituotteita.

Designers Revolt on kuitenkin tutkinut lain kiemurat tarkkaan, toteaa lakimies **Juha Myllyoja** immateriaalioikeuksiin erikoistuneesta Kolsterin lakitoimistosta.

”Toimitusehdoissa lukee, että asiakas toimii tuotteen maahantuojana. Yrityksen toiminta rajoittuu siis Britanniaan, jossa

tuotteet eivät tavallaan ole laittomia. Ja koska tavarat tulevat tänne EU:n sisältä, ne eivät jää tullissa kiinni.”

Suunnittelijat voisivat Myllyojan mukaan nostaa tavaramerkkin loukkauksen Britanniasa. Kallion mukaan Eero Aarnio ei aio ryhtyä oikeustaisteluun vaan keskittyy mieluummin uusiin muotoilutöihin.

”Erityisesti suomalaiset ja eurooppalaiset kuluttajat haluavat aitoja tuotteita”, Kallio sanoo.

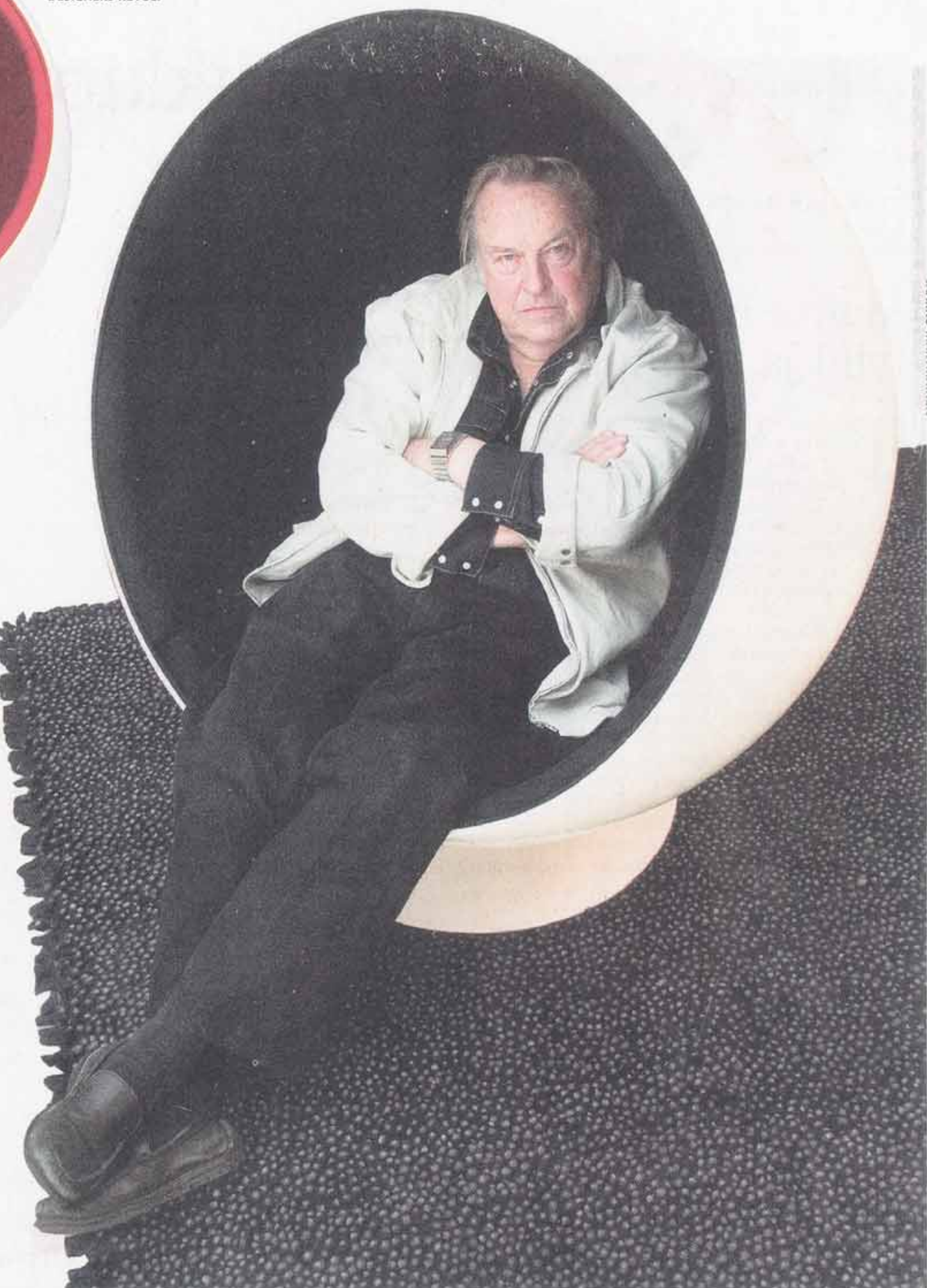
Valmistuspaikallakin on väliä: Aarnion pallotuoli valmistetaan Suomessa, kopio tulee Kiinasta.

”Halpa kopio nurkassa ei tuo samaa nautintoa omistamisesta. Varsinkin kun samalla tietää, että se ei tue suomalaista teollisuutta.”

KOPIO Designers Revoltin jäljitelmä, hinta 1 795 euroa.

DESIGNERS REVOLT

JAAKKO MARTIKAINEN

AITO

Eero Aarnio vuonna 1963 suunnittelemassaan pallossa. Hinta 6 440 euroa, audio-ominaisuuksin 8 900 e.

**Pallo-tuoli on niin kuuluisa,
että sitä kannattaa kopioida
lakeja uhmaten.**